

פרוטוקול מס' 28/ג

מישיבת ועדת החינוך והתרבות מיום ג', ח' בסיוון
תשי"ח, 27.5.58, בשעה 11.00.

בכח:

- חברי הוועדה:
- ש. פרסיץ - היו"ר
  - א. רזיאל-נאור
  - פ. זוארץ
  - ח. יהודה
  - ש. כפרי
  - ר. צברי
  - י. סמלנסקי

מוזמנים:

- ד"ר אבידור - המנהל הכללי של משרד החינוך
- מר שריד - משנה למנהל הכללי

סדר-היום:

1. תשובות נציגי המשרד לשאלות שונות של חברי הוועדה;
2. קביעת תכנית הסיורים של הוועדה;
3. שביעת האזהרה של המורים התיכוניים.

היו"ר ש. פרסיץ:

אני פותחת את הישיבה.

אני מוכרחה לקבוע כי התענינות חברי הוועדה בעבודת הוועדה היא חלשה מאד - מתוך 15 חברים יושבים כאן רק ששה.

בשם הוועדה אני מברכת את ד"ר אבידור לשובו. כדאי שהוא יספר לנו על הרשמים שלו. נעשה זאת בישיבה מיוחדת.

בישיבה האחרונה דרשתם ממני לדאוג שבמושב זה יינתן לכם לראות משהו. לכך קבעתי בסדר-היום בדבר קביעת תכנית הסיורים.

אנחנו עוברים לסעיף הראשון בסדר-היום. אספתי את כל המכתבים שנתקבלו במשך החודש, העברתי אותם למר שריד וביקשתי לעיין בהם כדי שיוכל להשיב לשאלות המתעוררות בהם.

מר שריד:

לפני שאענה באופן קונקרטי לשאלות שהיו"ר הפנתה את תשומת לבי עליהן במכתבה מה-20.5.58 אני רוצה לציין שכמעט כל מכתב שנשלח למשרד החינוך, כל תלונה שהומצאה למשרד - ולפעמים היו תלונות חתומות על-ידי חיים או יצחק - הגיעה גם למבקר המדינה, לוועדת החינוך של הכנסת, לסגן שר זה או לסגן שר אחר ועוד, ועוד ועוד. לכן יש אצלנו תיקים של חוסר, אבל כאשר אנחנו מסיימים אותו מתברר שאותו מכתב הגיע לכמה וכמה אנשים במשרד ואחד מעבירו לשני.

בענין מצליח. במכתבם מיום כ"ו ניסן ביקשו תושבי המקום שהמשרד ישלח את נציגו למקום לזמן הרישום. במכתב מיום ז' אייר התריעו התושבים על-כך, כי כל שנה מסתובב אחד האנשים על הבתים ורושם ביומן כל אחד, כן גם השנה מסתובבת הסדריכה... ורושמת ביומן.

בכ"ט ניסן נתקבל מכתב נוסף החוזר על תוכן שני המכתבים דלעיל. המשרד נענה לבקשה ושלה את נציגיו למקום.

במכתבו של מר י. פרישמן מיום 6.5.58 נאמר, כי נציגי הלשכה היו נוכחים במקום בכל שעות הרישום, הרישום נעשה כחוק. במכתב מיום 13.5.58 הודיע מפקח המחוז כי, הרישום עבר ללא תקלות.

תושבי המקום פנו ביום י"ח אייר פעם נוספת למשרד וביקשו לבטל את הרישום שנערך, לדעתם, שלא כחוק. התושבים הסתמכו על העובדה שמנהל בית-הספר ושם תלמידים על דעת עצמו, היינו לאחר מועד הרישום. כן טענו ההורים שהמנהל לא שאל את ההורים אם רצונם בחינוך ממלכתי או ממלכתי-דתי.

טענות אלה מעידות כי אין התושבים יודעים את החוק, ומטעם זה וכן בהסתמך על הודעת מפקח המחוז, הוחלט שלא לבטל את הרישום. לפי החוק אסור למנהל לשאול לאיזה מגמה רוצים לרשום את הילד אלא ההורים צריכים להגיד. אם הורה מופיע בבית-ספר מסויים ואינו אומר דבר פירוש הדבר שברצונו לרשום את ילדו לאותו בית-ספר. במידה ואין שני בתי-ספר באותו מקום עליו לומר את המגמה הרצויה לו.

המשרד הודיע בכתב לתושבים על עמדתנו זו

וצייין את נימוקיו לכך.

ברוש תדהר. לאחר הרישום לקראת תשי"א נתקבלו במשרד תלונות על הרישום, ולפיכך הוחלט לשלוח את נציגיו למקום לקראת הרישום לשנת תשי"ט. בדו"ח של נציגי המשרד נאמר כי "הרישום התנהל בדרך כלל כראוי".

ב-5.5 פנו ועדי המושבים למשרד בדרישה להקים במקום גן ממלכתי-דתי ובית-ספר ממלכתי-דתי, בהסתמך על תוצאות הרישום שהן: גן ממלכתי ברוש - 2; גן ממלכתי-דתי ברוש - 9; גן ממלכתי תדהר - 1; גן ממלכתי-דתי תדהר - 10; בי"ס ממלכתי ברוש - 3; בי"ס ממלכתי-דתי ברוש - 7; בי"ס ממלכתי תדהר - 1; בי"ס ממלכתי-דתי תדהר - 10.

כן הוגשו 101 בקשות העברה בשני המקומות

(מתוך 147 תלמידים) לבי"ס ממלכתי-דתי.

אתם יודעים את כל הסבך החוקי שיש, מאחר שבלורך-כלל אי-אפשר להעביר ילדים מבית-ספר קיים לבית-ספר שאינו קיים, מבחינה חוקית, ולמרות הכל אי-אפשר לפתוח בית-ספר שני. לכן מבחינה ציבורית יתעוררו הרבה בעיות.

כפר ענא. ביום 20.4 פנה למשרד חבר המועצה המקומית בתלונה על כך שבמקום מתנהלת תעמולה חזקה נגד החינוך הממלכתי-דתי. למכתבו צורפה אגרת להורים בגנות החינוך הממלכתי-דתי בחתימת קבוצת הורים נאמני חינוך ממלכתי כללי שהופצה במקום. כן נתקבלו מספר תלונות של הורים אשר לפיהן היו מקרים של הוצאה ותרמית בזמן הרישום. מפקח המחוז נתבקש לחקור את התלונות חקירה מדוקדקת ולהעביר את מסקנותיו למשרד הראשי. אנחנו מחכים לתוצאות החקירה.

כפר ירוחם. במכתב הנזכר את התאריך מוצאי

שבת פרשת צו בקשו תושבי המקום את נציגות המשרד בזמן הרישום. המשרד בענה לבקשה ובדו"ח של נציגי המשרד נאמר, כי הרישום היה מסודר.

במכתב אחר, ללא תאריך, ביקשו התושבים שהמשרד ישלח את נציגו ליום רישום נוסף מאחר שלא כל ההורים הספיקו לרשום את ילדיהם. המשרד שלח את נציגו גם ליום הרישום הנוסף, ובדו"ח שלו נאמר כי "הרישום התנהל תוך שקט וסדר". יצויין כי הוריהם של 32 ילדים מתוך 70 המבקרים בבית-הספר הממלכתי-דתי בדימונה ביקשו העברה לבי"ס הממלכתי הקיים בכפר ירוחם. לכתה א' נרשמו 24 ילדים לחינוך ממלכתי ו-8 ילדים לחינוך הממלכתי-דתי.

תענן. ב-30.3 פנו תושבי שלושת הישובים

מיטב, אביטל ופרזון למשרד וביקשו שנציגיו יהיו נוכחים במעמד הרישום. כן הגיעו למשרד העתקי מכתביהם של ועדי שלושת המושבים למועצה האזורית גלבע הסוענים שהרישום שנערך על-ידי המועצה אינו חוקי, באשר ועדי המושבים ולא המועצה משמשים רשות חינוך מקומית.

הישובים ערכו רישום חדש בנוכחות נציגי

המשרד וכל הילדים נרשמו לבית-ספר ממלכתי-דתי.

המועצה האזורית גלבוע ערערה על חוקיות הרישום שנערך על-ידי המושבים בטענה שהרישום צריך היה להערך בבית"ס האזורי הקיים במקום הנמצא מחוץ השיפוט המשותף של שלושת הישובים. המשרד מברר עתה במשרד הפנים מהו הסטטוס המדוייק של המקום בו נמצא בית-הספר. לאחר קבלת תשובת משרד הפנים ידון המשרד בתביעתה של המועצה האזורית בדבר ביטול הרישום. מאידך תובעים ועדי שלושת המושבים להפוך את בית"ס האזורי הממלכתי לבית"ס אזורי ממלכתי-דתי, בהסתמך על תוצאות הרישום שנערך על-ידם.

עזריה. תושבי המקום ביקשו את נוכחות נציגי המשרד במקום בזמן הרישום והמשרד שלח את נציגיו. במכתב מיום ג' אייר מתלוננים התושבים על המנהל שאינו רשם את התלמידים לפי רצון הוריהם. ביום 20.4 נשלחה פטיציה חתומה על-ידי תושבי המקום המבקשים בי"ס ממלכתי-דתי. הדו"ח של נציגי המשרד מציין מספר ליקויים ברישום ואי-הקפדה על החוק. שר החינוך ציווה לפסול את הרישום ולערוך רישום חדש על-ידי רשמים שנתמנו על-ידו.

בית-נחמיה. ביום ג' אייר פנו תושבי בית-נחמיה בבקשה לבטל את הרישום שנערך במקום. הדו"ח של נציגי המשרד הראשי על ביקורם במקום בזמן הרישום וכן הדו"ח של נציגי הלשכה המחוזית שאף הם היו נוכחים במקום לא אישרו את התלוננות על הרישום ולפיכך הוחלט שלא להענות לבקשה בדבר ביטול הרישום. (אחד הנימוקים לבקשה בדבר ביטול הרישום היה שנתלו רק 2 מודעות על הרישום ולא 5, בעוד שהדו"ח של נציגי המשרד קובע כי היו 8 מודעות).

נס-ציונה. ב-29.4 פנו תושבי נס-ציונה למשרד בתלוננות על הרישום במקום והעיקרית בהן היתה שהרושם אמר להם "כאן אין ולא יקום גן-דתי". כן הגיעו למשרד 5 מכתבים שנשלחו על ידי הורים שונים המתלוננים על כך שנאלצו לרשום את ילדיהם לגן ממלכתי בניגוד לרצונם. מפקח המחוז חקר את התלוננות, לפי בקשת המשרד הראשי, ומנהל המחלקה לחינוך של המועצה המקומית הבטיח שסדרי הרישום לא יתנו מקום לשום תלונה נוספת. המתלונני קיבלו הודעות אישיות כי ניתנה הוראה למועצה המקומית לרשום את הילדים לגן הרצוי להם.

פקיעין. למשרד לא הגיע כל בקשה לשליחת נציג למעמד הרישום, אך הלשכה המחוזית שלחה את נציגה למקום, לפי בקשת המשרד הראשי.

הרישום התנהל בסדר גמור וללא כל הפרעות. השמועות בדבר מריבות ותגרות ידיים במקום מצוננות מן האצבע כמסתבר מהדו"ח של מר כהנא, עוזר ראש מפקח הצפון, המובא בזה:

בשעה 16.20 הגיע שליח מיוחד מהלשכה ובפיו ההודעה הבאה: מר שכטר טלפן, כי כב' הרב הראשי נסים הודיע שיש חשש לתגרות ידיים בפקיעין בקשר לרישום ורצוי כי אגש לשם מיד.

להלן הדברים שנמסרו לי על-ידי יו"ר הוועד מר יוסף וקרט, על-ידי חברי הוועדה וכן על-ידי מדריך הכפר מר דוד ויינשטיין.

א. הרישום התנהל בסדר גמור וללא כל הפרעות.
ב. לא היו כל תגרות ידיים ואף לא מריבות בין תושבי הכפר. בקיצור, בכפר היה שקט גמור.

ג. ביום 29.4.58 בשעה 15.00 הופיעו בכפר 8 אנשים בשתי מכוניות. האנשים כולם מגודלי זקן ועם צלמניות הציגו עצמם כתיירים ועתונאים מאנגליה ומארצות הברית וביקשו רשות לסייר בכפר. כשמבוקשם ניתן להם התפזרו זוגות זוגות, נכנסו לבתים והתחילו לחקור את התושבים האם יש להם ילדים, לאיזו מגמה הם רושמים אותם וכשקיבלו תשובה כי למגמה ממלכתית - ניסו לשכנע כי רצוי שירשמו למגמה הממלכתית-דתית.

שמונת התיירים נשארו בכפר עד שעה 19.30 ואף בשעה זו עדיין לא רצו לצאת מהכפר, אז נגשו אליהם חברי הוועד והמדריך ודרשו מהם בתוקף כי יעזבו את המקום. תוך כדי הסיור נוכחו אנשי המקום כי אמנם שניים או שלושה מבין השמונה הם תיירים, היתרם תושבי ירושלים שספלו בתיירים. מנהיג החבורה הציג עצמו בפני מדריך הכפר בשם יעקובוביץ. אחד מחברי הוועד הכיר בין האנשים מכיר שלו עוד מקובלצקה אשר הגיע ארצה בשנת

1950 ולפני שנתיים בקר אצלו (אצל חבר הוועד) - אלא שאז עוד לא היה לו זקן. האיש הכיר את חבר הוועד והם שוחחו ביניהם כמכרים ותיקים.

ד. ביום 30.4.58 לפני הצהריים הגיעו לפקיעין קצין משטרה ושוטרים לבירור מה קרה בכפר ומה פשר ההודעה שנמסרה להם מצד אנשים מסויימים כי בכפר ישנן תברות ידיים. כמובן שהקצין והשוטרים חזרו כלעומת שבאו לאחר שנוכחו כי ההודעה שנמסרה להם הייתה כוזבת. וכפי שהתברר, אנשים אלה הודיעו מה שהודיעו למשטרה וכפי הנראה גם כב' הרב הראשי הוסעה על-יד

ה. תוך כדי נסיעתי ממעלות לפקיעין ביום 30.4.58 בשעה 16.30 נפגשתי בדרך במכונית סטיישן ירוקה ובה אנשי הארגון לחינוך מסורתי תורתי. האנשים נעצרו ליד מעלות. וראיתי אותם כשחזרתי מפקיעין למעלות. בין האנשים פגשתי גם את הבחור שהכרתי בהיותי בשזור (ראה הדו"ח שלי על שזור) החבר מנשה.

בענין שכונת אפריים ברחובות. ברחובות יש סבך גדול מאד שנוצר בחינוך הממלכתי-דתי שאי-אפשר להתיר אותו. יש שני בתי-ספר ממלכתיים-דתיים - "תחכמוני" ו"מוריה". הרובע בו נמצא בית-ספר "תחכמוני" מיושב על-ידי משפחות שכבר אין להן ילדים קטנים, לכן בשנה שעברה לכתה ה' נרשמו מעט מאד תלמידים. לעומת זאת נרשמו ילדים משכונת יותר מרוחקת שנקראת שכונת אפריים. שם מספר הילדים עלה על מספר הילדים בתחכמוני, אבל שניהם יחד לא הצדיקו לפתוח שתי כתות. לקח מי שלקח והקים צריף רעוע בשכונת אפריים, כך שפתחו כחה גם בתחכמוני וגם בשכונת אפריים. בינתיים השתרבבו כאן ילדים שגרים במשכנות. העירייה החליטה פעם שהילדים ממשכנות שייכים לשעריים, אבל ההורים לא רצו לשלוח אותם לשעריים, באו ורשמו אותם לבית-ספר תחכמוני והם הצטרפו לאותה כחה בלתי-ליגלית ולמדו שם. כלומר, היתה כחה אחת שלא הכרנו בה. אנחנו הכרנו רק כחה אחת ושאלנו: תאמרו לנו מהי הכחה המוכרת - זאת בתחכמוני או זאת בשכונת אפריים? העירייה טענה שאי-אפשר לפתוח בית-ספר בשכונת אפריים.

מי פתח את ביה"ס בשכונת אפריים?

ר. צברי:

אינני יודע, מישהו פתח, פתחו. בינתיים המשרד התחיל ללחוץ על העירייה, שהיא חכיר את ביה"ס בשכונת אפריים, מפני שרוב הילדים הם משכונת אפריים, ועל העירייה לבנות שם בנין. העירייה אמרה שהיא מוכנה להשלים אבל בתנאי שנחסל את הגידולים הפראיים של כתות כאלה. ולמעשה אותו מנהל שמנהל את הכתות הרשמיות מנהל גם את הכתות הבלתי רשמיות.

מר שריד:

בא הרישום החדש והתהפכה הקערה על פיה - רוב הילדים נרשמו ל"תחכמוני" ומעט לשכונת אפריים. העירייה טוענת שאינה יכולה לפתוח בית-ספר בשכונת אפריים ל-13 ילדים.

היום בשעה 2 יש התייעצות במשרד איך לצאת מהסבך הזה שנקרא ביה"ס ממלכתי-דתי בשכונת אפריים. ביה"ס בשכונת אפריים טוען שהעירייה מקפחת אותו. העירייה טוענת שמשרד החינוך בכלל לא הכיר בבי"ס זה, כי המשכד הכיר רק באחד והיא מבקשת לדעת מיהו המוכר.

נוסף לכך הודיעו לי שנוסף לכתות המוזרות האלה, פתחו בשנה שעברה אנשי חב"ד, בלי ידיעתנו ובלי ידיעת העירייה, ביה"ס בשכונת אחרי שעריים דרומה, בין חבצלת לבין בילו. העירייה באה אלינו בתביעה לסגור את ביה"ס. כדי לסגור צריך לשלוח שוטרים ואם נשלח שוטרים מתו תהיה הצעה לסדר-היום: שוטרים מתערבים בעניני חינוך. לכן אנחנו שוקלים 20 פעם לפני שנעשה צעד כזה.

ענין לאה ברקן. זהו ענין שנמשך 15 שנה. אשה זו מקבלת עזרה ממשרד החינוך, ממשרד הסעד, מ"משען", ממועצת הפועלות וממרכז המורים.

מכתבים היא מקבלת.

ר. צברי:

מר שריד:

עזרה כספית היא מקבלת מחמשה מוסדות. היא מקבלת עזרה וכל הזמן עושה חשבון של תוספת-יוקר ולכל מוסד מגישה חשבון של תוספת יוקר ומכל אחד תובעת מאות לירונג שהצטברו לדעתה על-ידי שינוי דרגות המשכורת וכל מיני תביעות. כל הגורמים האלה, כולל מרכז המורים, החליטו לא לטפל יותר בענין, היא יכולה להתקיים מהכסף שהיא מקבלת. אגב, היא יכולה להתקיים מכל מיני עבודות אבל אינה רוצה לעבוד. אלינו היא שלוחת מכתבים שאיננו עונים עליהן. פעם כתבה מכתב למנהל משרד הסעד מר בר-סלע והודיע לו: או שתרשה לי לפרסם את הספר שאני כותבת כדי שאוכל להתפרנס - ובו היא מספרת את כל השערוריה של לאה ברקן - או שתיחנו לי כסף. מר בר-סלע נתן לה היתר לפרסם את הספר. היא אמרה לו: אינך יודע מה שאתה מדבר, הלא המדינה תזדעזע מזה! הוא אמר לה: אני מרשה לך לפרסם את הספר. כל הזמן היא מאיימת בפרסום הספר. אנחנו אומרים לה: חפרסמי את הספר, תחפרנסי מזה, למדינה אל תדאגי. יותר איננו עונים למכתביה.

הינו"ר ש. פרסיץ:

אשר לענינים אחרים, אחמול שמענו את הטענה מעל במת הכנסת, וגם בדברי מר אונא היה משהו שלא הניח את הדעת. הוא אמר שמצב המבנים של בתי-הספר הממלכתיים-דתיים שונה ממצב המבנים של בתי-הספר הממלכתיים, ועל יסוד זה מתנהלת גם העמולה. היה לנו בירור נוקב בשנה שעברה בבעיה זו בשעה ששר החינוך הופיע ואמר שלא רק שאין הפליה אלא להיפך, ניתנת תשומת-לב מכסימלית בענינים כאלה. הייתי רוצה לשאול האם אפשר לקבל רשימה מה נבנה במשך השנה הזאת לבתי-ספר ממלכתיים-דתיים ולבתי-ספר ממלכתיים, כדי שנדע אם יש יסוד בטענות אלה או לא.

ברצון נמציא את הרשימה של כל מה שנבנה בשנת הכספים הקודמת וכל מה שמתכננים בשנת הכספים הבאה.

מר שריד:

הבאה.

אני חוזר ומדגיש שלא רק שאין אפליה לגבי החינוך הממלכתי-הדתי אלא שהוא מקבל באופן יחסי יותר מאשר החינוך הממלכתי. הוא מקבל יותר מפני שהצרכים מתייבים זאת. בדרך-כלל שופר הדיור של בתי-הספר הממלכתיים והממלכתיים-דתיים במידה ניכרת מאד, וכאשר תצאו לסיור תשמחו בוודאי לראות זאת. בשנה שעברה הושקעו 15 מיליון ל"י, סכומים שאף פעם לא חלמנו עליהם, ובעיקר הושקע בשיכוני עולים. הבנינים היפים ביותר שמוקמים עכשיו לבתי-ספר נמצאים בשיכוני עולים ובישובי עולים. אם תבואו לבית-שמש תמצאו 4 בניני-פאר ל-4 בתי-ספר - שניים לכל מגמה.

י. סמילנסקי:

איפה שיש שני בתי-ספר של מגמות שונות, האם הם עומדים זה מול זה?

מר שריד:

בכל מקום אנחנו משתדלים להפריד, אבל יש מקרים מעטים שבבנין אחד מתקיימים שני בתי-ספר.

בקריית מלאכי הוקם בנין-פאר, במעלות מוקם בי"ס יפה מאד, שעדיין לא קבעו בדיוק איך הוא יתחלק בין המגמות. הוא הדין בבית-שאן, ברמלה ובעוד שורה של מקומות. הכספים שהושקעו בלי ספק שפרו במידה ניכרת את הדיור של בתי-הספר.

פה ושם יש עדיין בעיות של מעברות העומדות כאילו בפני היסחלון, אבל הן מתקיימות כבר 10 שנים. מקום כמו שבות-עם ליד נתניה מהווה בעיה, למשל. משרד העבודה אינו רוצה לבנות שם בניני-קבע, ושם בית-הספר נמצא עדיין בבנינים ארעיים ובתנאי דיור לא טובים. אולם יש כמה מעברות שבכל-זאת החלטנו לבנות בהן מפני שהן אינן מתחילות. בשנה הבאה אנחנו חושבים לבנות גם בראש-העין, שעד עכשיו לא בנינו שם מסיבות שונות. שם צריך להשקיע חצי מיליון ל"י כדי לפתור את בעיית הדיור.

מר אבידור:

אחוז הילדים הלומדים בבתי-ספר י
ממלכתיים-דתיים אינו עולה על 26%

אבל למעשה הוקדש למעלה משליש התקציב לבתי-ספר ממלכתיים-דתיים, ז.א. הרבה יותר מאשר אחוז הילדים. אין אנחנו מחלקים את הכספים לפי אחוז הילדים אלא לפי הצרכים. אלא שלפני חמש שנים, עת הונהג חוק החינוך הממלכתי, מצב בתי-הספר של הזרמים הדתיים - המזרחי, אגודת ישראל ואפילו זרם העובדים הדתי - מבחינת הדיור היה רע מאד, כי חמש שנים לפני כן היתה התפשטות יותר גדולה, באופן יחסי, של בית-הספר הדתי. נוסף לכך היו עוד כמה וכמה סיבות. במשך חמש השנים האחרונות נעשים מאמצים גדולים לפתור את הבעיה, יש שיפורים גדולים מאד אבל הבעיה טרם נפתרה. ישנם עוד בתי-ספר שמצבם חמור.

היו"ר ש. פרסיץ:

האם לחברי הוועדה יש עוד שאלות?

א. רוזנאל-נאור:

בנוגע לשביתת המורים האקדמאיים. מה הם דרישותיהם ומה הם הסיכויים? היה מדובר

על שביתת אזהרה ואני רוצה לשאול האם יש חשש לשביתה ממשיכה?

בעקבות זאת הייתי רוצה לבקש שהוועדה תדון במצב בית-הספר התיכון בכלולותו ובבעיותיו החינוכיות. כאשר דיברנו על שכר לימוד מודרג דנו על-כך, אבל זה היה רק מנקודת ראות כמפית - איך לפתור את הבעיה התקציבית. כיום צריך לגשת לבידוד בצעיה החינוכיות של בית-הספר התיכון.

יש לי שאלה פיקנטית לנציגי משרד החינוך: האם ידוע למשרד החינוך מי רצה את ד"ר ארלוזורוב? ואם איננו יודע ידע אחרי שיקרא את המכתב הזה. (מוסרת מכתב לנציגי המשרד)

מר שריד:

אני מוכן לברר זאת, אבל עלי להעיר שמשרד החינוך אינו אחראי על כל מה שמורה משמיע.

א. רוזנאל-נאור:

בונדאי שלא, אבל יש גבול, אבל יש גבול למה שמורה יכול להשמיע וצריך להיות מישהו

שיקרא אותו לסדר.

קראתי בעתון שעומדת להתכנס ועידה ארצית של ועדי ההורים. האם משרד החינוך מארגן את הועידה הזאת ומה הן הבעיות העומדות בפני הגוף הזה ולשם מה דרושה לו הועידה הזאת?

בנוגע לסרטים גרמניים שמתחילים להציג. בשבוע האחרון היו שלושה סרטים גרמניים בשבוע אחד. פעם היה דיון בוועדה שלנו עם המועצה לביקורת. אני מבקשת שוועדת החינוך תזמין את הוועדה הזאת לדיון בשאלה זו.

י. סמילנסקי:

אפשר להרחיב את הנושא על בעיות הסרטים בכלל, כי יש להם "איזו" השפעה על חינוך הילדים.

הילדים.

א. רוזנאל-נאור:

אני מציעה להזמין את הנהלת האוניברסיטה של תל-אביב בקשר לדיון בחוק המועצה להשכלה

גבוהה.

היו"ר ש. פרסיץ:

נדון בכך כאשר נדון בחוק.

ש. כפרי:

בקשר לשיפורים בבתי-ספר יחשלים, שאינם נמצאים בתחום שיפוטה של רשות מקומית בעלת-יכולה, לא מבחינה כספית ולא מבחינה אדמיניסטרטיבית. מה עושה משרד החינוך בכדי לשכנע את הרשויות המקומיות האלה להוסיף כחות, להוציא את הילדים המבוגרים והמפגרים מכתות בהן לומדים ילדים צעירים? למעשה אני מתכוונת למקום מסויים - לכפר-יונה. אני מכירה את המצב שם. בבפר יונה יש כתות מאוכלסות ביותר, של 54 תלמידים, כשחלק לא קטן מהתלמידים אינם משתפים פעולה בזמן הלימודים אלא מפריעים. בית-הספר נמצא בצריף צר וארוך. שאין בו מקום להצמיד שולחן בשביל המורה. אני יודעת שהרשות המקומית נחשלת. האם אנחנו יכולים לעבור

בשתיקה ולהשלים עם המצב? שם הישוב כמעט כולו עולה ומבחינה כלכלית נחשל.

ר. צברי: האם יש תוצאות של המבחנים בכחות ח' ? האם אפשר לקבל את התוצאות?

בעת הדיון על תקציב משרד החינוך שר החינוך דיבר על מועדונים. מה נעשה בשטח זה באזורי הפיתוח בהם אין בי"ס תיכון?

מהו המצב של המשמרת השניה לקראת שנת הלימודים הבאה?

י. סמילנסקי: שאלתי מכוונת בקשר לתוכניות של בתי-הספר התיכוניים קצרי הטווח. לרגל הדירוג החדש ניתנת אפשרות לבתי-ספר שונים לעשות סלקציה מכבידה יותר ונוצרה בעיה של תלמידים לא מעטים שגמרו בתי"ס עממיים ואין לאן לכוון אותם. מה הם הצעדים הממשיים בכיוון זה?

שאלת בי"ס בצלאל אינה שאלה שאפשר לדון בה אגב חוק המועצה להשכלה גבוהה. זוהי שאלה שעומדת על הפרק חדשים על חדשים.

היו"ר ש. פרסיץ: לא עומדת על הפרק, אתה חפצת להעמיד אותה.

י. סמילנסקי: אם אינני טועה בעת שמר קליבנוב היה יו"ר, הוועדה דנה והחליטה להעמיד שאלה זו על סדר יומה. בי"ס זה זועק להשמיע קולו. לפתור צריך להזמין אותם ולדון מה אפשר לעשות.

הגו"ר ש. פרסיץ: בעקבות דבריו של חה"כ סמילנסקי ועל בתי"ס התיכוניים. הייתה אצלי משלחת של מורים תיכוניים כדי להסביר לי את שביחת האזהרה שלהם. הם ביקשו להסביר כי השביחה באה כדי להזעיק את דעת הקהל למצבו הירוד של בית-הספר התיכון, מצד אחד, ושל המורה התיכון, מצד שני. הם אומרים שהדברים הגיעו בזמן האחרון לידי כך שרוב המורים האקדמאים עומדים בפני השאלה החמורה: לעזוב, ולפנות כל אחד לעבודות אחרות, או לא לעזוב, מפני שסיפוק חינוכי רב אינם מקבלים מעבודתם. הם ספרו על סימפוזיון שהיה לפני כמה חדשים והמרצים באותו סימפוזיון דיברו על חינוך תיכון בן שש כתות - שלוש כתות ראשונות ושלוש כתות נוספות לאלא שרוצים להמשיך אחר-כך באוניברסיטה. כמובן שענין זה עורר ויכוח ער, אולם לאחר הוויכוח קם אביעזר ילין ובשם הסתדרות המורים השמיע משפט אחד: אתם דיברתם יממה שלימה אך אני אומר לכם שהיו לא יהיה וקנס לא יקום הדבר הזה. הדבר הזה עשה רושם איום; אין אפשר לגשת בצורה ברוטלית ואבסולוטית כזו לשאלה חינוכית מבלי להתעמק בה? הרי הדבר ברור שלנו אין מקום בין האנשים האלה, טוענים המורים התיכוניים. חוץ מזה משהו השתנה, הסתדרות המורים מורכבת לא רק ממורים יסודיים אלא ממורים יסודיים פחותי. השכלה והם יכולים להחליט על מה שנעשה בבתי-הספר התיכוניים. נוסף לזה העלו את השאלה הפרופסיונלית. אבל כאשר אמרתי להם: בכל זאת, סימפטיה אצל הקהל לא רכשתם, נגד מי אתם שובתים? הם ענו לי: יכול להיות, אבל זוהי הדרך היחידה להעלות את הבעיה.

הם אמרו לי כמה דברים שלא ידעתי. למשל: ישנה הוראה לבתי-הספר התיכוניים לא לקבל ילד לבי"ס תיכון שתעודתו מבי"ס היסודי אינה כוללת בכל מקצוע את הציון טוב.

מר שריד: זה לא נכון.

היו"ר ש. פרסיץ: ומצד אחר טוענים שאין סלקציה והילד הכשרוני נמצא במצב איום.

מר שריד: הלא הם נגד סלקציה.

הם אומרים שצריכות להיות כתות מיוחדות
לילדים אלה.

היו"ר ש. פרסיץ:

אמרתי להם שאביא בפני הוועדה את בקשתם
להשמיע את קולם בפנינו והוועדה תחליט. הוספתי שטוב יעשו אם יפנו לוועדת
החינוך בכתב.

א. רזיאל-נאור:

ידוע לי שבשנה שעברה סרבו בתיכון עירוני
א' בתל-אביב לקבל תלמידה שציוניה לא היו
פחותים מטוב אלא שלא היה לה טוב במלאכה. השנה סרבו לקבל ילדה שלא היה
לה מספיק בציור.

כן ידוע לי שיש תכנית לפיה תלמידים שיש להם
3 ציונים לא מספיק גם הם רשאים לעבור מכחה לכתה. והיה מקרה בבי"ס שאמרו
למורה לאנגליה: יותר לא נרוץ אחריך, אתה יכול לתת ציונים כפי שאתה רוצה.
בחינות המגן בוטלו. הדברים הגיעו לידי כך שתלמיד אמר למורה לפיסיקה:
הלא לציון שלך אין כל ערך.

כל זה בא מפני שמתפרסמות ידיעות שונות
בעתוננים, התלמידים באים עם העתון ביד ואומרים: הנה, למשרד החינוך יש
תכנית כזאת וכזאת. עכשיו מדברים על זה שתלמיד תיכון יוכל לקבל תעודה
גם אם לא גמר את בחינות הבגרות. אמנם בתעודה זו לא יהיו ציונים ולא
מקצועות, אבל תלמיד לא שוקל לפי זה, מסתפק בזה שתהיה בידי תעודה איזו שהיא

היו"ר ש. פרסיץ:

השנה נעשו ניסויים בקשר לתכנית לצורך
כיתת גן לביה"ס. האם יש תוצאות מניסויים

אלה?

בעתון התפרסמו דברי השר בוועידת מפא"י,
אשר אמר שמתכננים חינוך חובה חינוך לבתי-ספר תיכוניים. הייתי רוצה לדעת
מהי התכנית הזאת.

ש. כפרי:

בקשר עם בוגרי כחה ח' בישובי עולים.
נאמר לנו שיעשה הכל למען כתות עידוד,
כדי להכשיר אותם במידה מינימלית להמשך. האם תוכננו כבר כתות ט' לישובי
עולים? היתה גם כוונה ליצור כתות מיוחדות לנערים עובדים.

מה בקשר לבתי-ספר אזוריים? האם הם יקיפו
גם כתות א' מהו התיכנון להבא?

אבקש את חברי הוועדה לומר את דעתם בקשר
לסיורים.

היו"ר ש. פרסיץ:

דומני שראינו כבר בתי-ספר בישובים מרוחקים
ולעומת זה בתי-ספר הנמצאים באזורים
קרובים לא ראינו. היה חשוב לראות בתי-ספר בפרברי ערים.

ש. כפרי:

כדאי שנבאה את הבנינים שנבנו באזורי הפיתוח.

ר. צברי:

אני מציע לכלול בסיוור זה גם בתי-ספר תיכוניים
ומקצועיים.

י. סמילנסקי:

אני בעד ללכת למקומות רחוקים יותר, כי
למקומות קרובים קל להגיע.

א. רזיאל-נאור:

אבקש את משרד החינוך לקבוע תכנית לפי הצעות
אלה. אפשר לקבוע תכנית לשני סיורים בחודש

היו"ר ש. פרסיץ:

הבא.

ישנה חליפת מכתבים לא נעימה מאד בין שר החינוך וביני. לפני פגרת הכנסת דיברנו על היחסים בין השר והוועדה. השר ראה את הפרוטוקול וכתב לי אחר-כך מכתב, שאתם קראתם אותו בוודאי. למכתב זה עניתי. אתמול קיבלתי מכתב שלישי, ובמכתב זה קובע השר שאני מעסיקה את הפקידים הבכירים של המשרד בשתי ישיבות בשבוע ואם כי זה מזיק לעבודה האופרטיבית של המשרד הוא קיבל עליו את הגזרה הזאת.

כיוון שהחברר לי מהמכתב הזה שאני די קטטור של הוועדה ואני מעסיקה את האנשים יותר מדי, אני חפצה לשמוע את דעת חברי הוועדה על כך.

במכתבי אל שר החינוך הצעתי לו לברר את הדברים האלה - אם בוועדת החינוך ואם בוועדת הכנסת. על זה הוא עובר בשתיקה ואינו עונה כלום.

מחוך הגינות מצאתי לנחוץ למסור לכם על עמדתו של השר בקשר לענין זה ואם אנחנו סוברים לקבוע את הישיבות כפי שאנחנו מוצאים לנחוץ. אני שואלת אתכם האם אתם רוצים לעשות את מלאכתכם כדבעי ולשבת שתי ישיבות בשבוע או לא.

ר. צברי:
אני חושבת שהישיבות שלנו אינן תלויות בהשתתפותו של השר או באי-השתתפותו. כאשר תעמוד על טר-היום בעיה שנרצה לשמוע ביאורים מפיו הוא בוודאי יבוא.

אם באמת יש צורך לערוך שתי ישיבות בשבוע - נשב שתי ישיבות; אם לא יהיה צורך - לא נשב. ואם נשב שתי ישיבות בשבוע אינני חושבת שהכרחית השתתפותם של שני נציגים של המשרד.

היו"ר ש. פרסיץ: על כך המשרד מחליט, לא אנחנו.

ר. צברי:
יכול לבוא רק נציג אחד כדי שלא נעסיק שני פקידים בכירים. עלינו לקבוע את עבודתנו לפי התכנית שלנו, תמיד לקראת השבוע הבא. אם בשבוע הבא יש חומר רצוף - נקבע שתי ישיבות; אם לא - ישיבה אחת.

א. רוזיאל-נאור:
אני בעד ביקור כל הפרשה בוועדה. זו הייתה עמדתי בכל הפעמים הקודמות שבהן נגעו בשאלה זו. אני מעדיפה לומר את דברי בנוכחות השר. אני מקווה שהוא יבוא.

אשר להשתתפותם של אנשי המשרד בוועדה - זה לא ענינה של הוועדה. הוועדה לא צריכה לראות עצמה מוסמכת להגיד מי יבוא ומי לא, ולא הייתי רוצה שנראה את מכתב השר כנזיפה מסויימת. עד כה המשרד שלח את נציגיו כראות עיניו ואין כל סיבה לעשות שינויים.

ש. כפרי:
נראה לי שיש לקבוע בסדר-היום את החוק וההכרתי ביהור. אני חושבת כי מוטב שנקבע ישיבה אחת לשם דיון בחוק המועצה להשכלה גבוהה, ואם נראה שהתקדמות היא איטית נקבע שתי ישיבות לשבוע. אינני חושבת שכל השאלות חייבות להחברר עד הפגרת של הכנסת. עלינו לבחור את החוק ביהור. אל נקבע עכשיו חכנית-מכסימום. בחור חכנית מינימום אני רואה את הדיון בהצעת החוק. לשבוע הבא אני מציעה לקבוע שתי ישיבות - אחת לדיון בהצעת החוק ואחת לענינים שוטפים. אבל זה לא יהיה תקדים שבמשך כל הזמן נקיים שתי ישיבות.

ר. צברי:
אפשר לקיים שתי ישיבות בשבוע ושתייהן מוקדשות לדיון בהצעת החוק עד שנסיים את

הדיון.

ד"ר אבידור:
שאלתם שאלות על החינוך התיכון. בענינים שוטפים נענה, אך על מכלול הבעיות נבקש

את ד"ר זיו לבוא ולהשיב.

בענין שניתח המורים התיכוניים. אני רוצה להביא לתשומת לבכם כי ישנה כעת פירמה חדשה הנקראת "ארגון מורי בתי"ס התיכוניים, המזכירות הארצית", וקיים סכסום בין מרכז הסתדרות המורים לבין המזכירות הארצית הזאת. אבל מבלי להכנס לזוטיכות זה, אשר יסתיים כפי שיסתיים, אני רוצה להביא לתשומת לבכם את התביעות שקיבלנו מהמזכירות הזאת.

הארגון הזה פרסם בעתונות שהוא עומד להכריז שניתח אזהרה. לא ידענו כלל על מה הוא שובת. היה לנו הרושם שהוא שובת בעיקר לרגל שאלות ארגוניות, ז.א. באיזו מידה החטיבה שלהם תהיה עצמאית או לא תהיה עצמאית. והיה מאד תמוה בעינינו שעל נקודה ארגונית משביתים את בתי-הספר, כאילו התלמידים צריכים להכריע אם זו תהיה חטיבה עצמאית או לא. אז פרסמנו בעתונות קריאה למורים לא לשבות בגלל שאלה ארגוניות אשר תמצא את פתרונה ושעליה יש אמצעי לחימה אחרים. באותו יום שפרסמנו את ההודעה בעתונות קיבלנו מכתב ובו מנוסחות התביעות של המזכירות הארצית הזאת.

אקרא באזניכם את המכתב:

"לכבוד מנהל משרד החינוך,

כידוע לך בוודאי הופלינו לרעה מיתר האקדמאים כשנקבעה הדרגה האקדמאית לפני שנתיים. בינתיים מתנהל זה קרוב לשנה מו"מ על תיקונים והטבות בשכרם של יתר האקדמאים, ובכמה מקצועות כבר נסתיים המו"מ. הטבות אלו חלות מחודש אפריל שעבר. רק מורי בתי"ס התיכוניים היו ללא דואג. בינתיים שנת הלימודים מתקרבת לסיומה ולא נוכל להמתיך עוד.

ההפליה והקיפוח כלפי המורה האקדמאי אינם רק עוול כלפיו אלא הם מהווים פגיעה חמורה ברמתו של ביה"ס התיכון. המחסור הגדול במורים אקדמאים, שאיך דומה לו בשום מקצוע אחר, מקורו בתנאי עבודתו הגרועים. אנו תובעים ממשרד החינוך דאגה לעובדי האקדמאים ושינוי יחסו אליהם. תביעותינו:

1. דרוג המורים בעלי תואר מ.א. לפי דרוג המהנדסים בדרגות ו'-ב', כלומר משכורת יסוד מ-160 ל"י ועד 380 ל"י.

2. דרוג המורים בעלי תואר ב.א. יהיה לפי דרוג המהנדסים בדרגות ז'-ג' - מ-140 ועד 315 ל"י משכורת יסוד.

3. כל הישגי המהנדסים, העומדים להכנס לחקפם כעת, לגבי דרגות ז'-ב' יחולו עלינו במלואם (כגון: וחק אקדמאי מיוחד של 25% במשך 20 שנה, תשלום בעבור ספרות מקצועית עד 200 ל"י, הגדלת תשלום מס ההכנסה לגבי שעות נוספות וכו').

4. המורה התיכון יגיע לשיא ותקו של משכורתו היסודית כעבור 15 שנה. תוספת הוותק תחלק באופן שווה בתקופה זו.

5. משרה מלאה תחשב לפי החישוב כדלקמן: בכתות ז'-ח' - 20 שעות; בכתות ה'-ו' - 22 שעות; בכתות ג'-ד' - 24 שעות.

6. מספר התלמידים בכחה לא יעלה על 35 תלמיד. במקרה שיש הכרח להגדיל את המספר מסבות טכניות, יקבל המורה תוספת פרופורציונלית למשכורתו.

7. תוספת תשלום של 25% לשעות נוספות.

8. מחנך כחה יקבל תשלום של שתי שעות הוראה (נוסף לשעת החינוך), כנהוג בחלק מבחה"ס.

9. משכורת מנהל תהיה לפי חישוב של משרה ומחצה. בבחה-ספר מרובי כתות יקבל המנהל תוספת מחאימה.

10. המורים לשפות יקבלו תוספת בהחאם

למספר הכתות, שבהן הם מלמדים.

11. מורים האחראים למעבדה יקבלו תשלום

בעד עבודתם הנוספת.

12. בענין חישוב הוותק דין שנת הוראה

בחול כדין שנות הוראה בארץ.

מתוך מרירות על המצב הקיים זה שנים תיפסק העבודה בבתי"ס ביום ד' אחרי השיעור השני, והמורים יתאספו ויחליטו על צעדיהם להבא. אנו מבקשים לקבוע לנו מועד למו"מ תוך חמשה ימים. בכבוד רב, בשם המזכירות הארצית, (=) ד"ר מ. אורן יצחק וינהורן."

משכורת היסוד של מורה שיש לו תואר

מ.א. היא כיום בין 130 ל-280 ל"י; הם מבקשים משכורת בין 160 ל-380 ל"י. עכשיו המשכורת גדלה ולמעשה נכפלת תוך תקופה של 20 שנה; הם מבקשים שהמשכורת תוכפל תוך תקופה של 15 שנה. אצל המהנדסים ואצל הרופאים בכלל לא קיים הפרינציפ של הכפלה אוטומטית של המשכורת. אמנם קיימת תוספת ותק אבל היא מהווה סכום קטן ומהנדס או רופא אינו עולה בדרגה באופן אוטומטי. דרגתו נקבעת בהחאם לתפקידו. הוא יכול לעלות בדרגה והוא יכול גם לא לעלות בדרגה.

למעשה כל מורה תיכונני עובד למעלה ממשרה

אחת. לפי מיטב הכרתי, מבין העובדים השכירים, אקדמאים או לא אקדמאים, המורים התיכונניים מקבלים את השכר הגדול ביותר במדינה, מפני שאין אף מורה תיכון אחד שעובד משרה אחת.

המהנדסים נלחמו כדי שישלמו להם בעד שעות

נוספות. המורים לא צריכים להלחם על כך כם הם מקבלים זאת. אלא שהם מבקשים עכשיו בעד שעות נוספות תוספת של 25%.

ערכנו חשבון מה צריכה להיות משכורתו של

מנהל בית-ספר תיכון לפי תביעות המורים. לפי החישובים הגענו לכך שמנהל בית-ספר יקבל משכורת שאין לה כל השוואה למשכורתו של ראש הממשלה או של נשיא בית-המשפט העליון. משכורתו תהיה ב-50% גבוהה ממשכורתם של אלה.

לפי תביעותיהם של אלה הדואגים לשש שנות

לימוד, ברגע שתצטרפנה כחות ז' וח' יסודיות למערכת החינוך התיכון המורים בכחות אלה יעבדו בק 24 שעות בשבוע.

כשקיבלנו את המכתב הזה של המזכירות

הארצית על כל התביעות שבו, ניסינו לתת לו פירוש כספי, כלומר - בכמה יצטרכו להעלות את שכר הלימוד בבית-הספר התיכון אם נמלא אחרי כל התביעות האלה. המכתב הזה אומר שיהיו מורים שיקבלו תוספת שכר בשיעור של 80% על משכורתם בנוכחית, יהיו מורים שיקבלו תוספת של 150% ויהיו מורים שיקבלו תוספת של 250%. כמו-כן יהיו מורים שיעבדו 12-13 שעות בשבוע.

ניקה דוגמה כזאת: מורה שהוא בגיל 55.

אם הוא מלמד בכחה י"א הוא עובד 20 שעות; מפאת גילו מפחיתים לו 4 שעות, כלומר הוא יעבוד 16 שעות; אם הוא מחנך מפחיתים עוד 3 שעות ואם הוא מלמד עברית בשתי כחות - עוד שתיים. כלומר, הוא יצטרך לעבוד 11 שעות לשבוע. אם הוא בק 50 יצטרך לעבוד 13 שעות בשבוע, וכאלה יש הרבה מבין המורים.

עשינו חשבון, כפי שאמרתי, בכמה זה יעלה.

אם עכשיו שכר הלימוד מחושב על בסיס של 360 - 370 ל"י, נצטרך להעלותו לכדי 900 או 1,000 ל"י לשנה.

ארשו לי לצטט סעיף 6 שבחביעותיהם:
 "מספר התלמידים בכתה לא יעלה על 35 תלמיד. במקרה שיש הכרח להגדיל את
 המספר מסבות טכניות, יקבל המורה תוספת פרופורציונלית למשכורתו". לכאורה
 תביעה פדגוגית - אי-אפשר ללמד בכתה שמספר תלמידיה עולה על 35. אך אם
 משלמים יותר - אפשר ואפשר.

אם לא יחול שינוי ביום ב' הבא תוכרז
 השביתה. היא תהיה ממושכת ואנחנו מוכנים לכך שהיא לא חסתיים עד ספטמבר.

נוצר מצב שמכביד על פתרון השאלה -
 הוויכוח על המבנה הארגוני. לכן מרכז המורים הכריז שהשביתה אינה מאושרת,
 הסתדרות העובדים הודיעה גם-כן שהיא לא מאשרת את השביתה. זהו ארגון חדש
 שרוצה להוכיח את כוחו.

לפי הערכת המצב אין כנראה מנוס מהשביתה
 אלא אם כן יתרחש נס. כמובן שהיא תערער את מצב בית-הספר התיכון. כל מה
 שעשינו בקשה לריפורמה בבית-הספר התיכון - בטל ומבוטל.

אנחנו נסתלק מהמו"מ עם המורים התיכוניים.
 כל מורה ינהל מו"מ עם הגימנסיה שלו, אשר אם תוכל ואם תרצה תיתן לו תנאים
 כמבוקשו ואם לא תרצה - לא תיתן לו.

במכתב ארוך ענינו היום למורים התיכוניים
 והעמדנו אותם על חומרת המצב. ראשית כל אין זה נכון שהופלו לרעה. המורים
 התיכוניים מקבלים משכורת כמהנדסים מתחילים בדרגת מהנדסים 7, ומורה מתחיל
 גומר בהתחלת דרגה ג' או בסוף ד'. מהנדס בדרגה ג' הוא מהנדס מינהלי, ז.א.
 נוסף על כך שהוא מהנדס הוא גם מנהל. כאלה יש בכל הארץ לא יותר מכמה עשרות -
 בדרגות א', ב' וג'. אנחנו אומרים שגם מורה יכול להגיע לדרגה ג'. למנהל
 בית-ספר יש דרגה ב' או ג', אבל מורה צריך לקבל כמו מהנדס עצמאי.

כעת, לאור ההטבות שיש למהנדסים אנחנו
 בודקים מה הן ההטבות למורים המתחייבות מההטבות שניתנו למהנדסים. אם ניתן
 תשלום לספרות למהנדסים אין ספק שהוא יינתן גם למורים, על זה אין ויכוח.
 אבל אם המהנדסים קיבלו וחק אקדמאי המורה לא יוכל לדרוש זאת. כי אחרת או
 שיקבלו את שיטת המהנדסים, שמתחילים בדרגה המינימלית, או שילכו לפי הדרך
 של מרכז המורים. המורים לא מסתפקים בשמירה על עקרון ההעלאה האוטומטית
 והכפלת המשכורת אלא רוצים גם וחק אקדמאי. המהנדסים דרשו תוספת עבור שעות
 נוספות; המורים מקבלים זאת. אבל אינני יודע אם זה מוצדק לתת להם 25%
 יותר עבור השעות הנוספות.

במכתבנו העמדנו את המורים על חומרת
 המצב וסיימנו בזה של עתה הנציגות שיכולה לנהל מו"מ היא מרכז הסתדרות
 המורים, עד שייגמר הסכסוך ביניהם. אנחנו מוכנים לשבת ולדון עם מרכז
 המורים על ההטבות המתחייבות מההסדר האחרון עם המהנדסים. המכתב נשלח אבל
 אין סיכוי שהוא ישפיע.

חבל שהציבור אינו יודע את כל הפרטים האלה.

י. סמילנסקי:

בעוד כמה ימים ניתן פרסום - גם למכתבם
 וגם למכתבנו.

מר שריד:

אדון אורן אמר שיש חילוקי-דעות אם השביתה
 צריכה לפרוץ בעוד 5 ימים או בתחילת שנת

היו"ר ש. פרסיץ:

הלימודים הבאה. הם ביקשו להופיע בפני הוועדה. אנחנו מעוניינים שיהיה זמן
 למשרד החינוך כדי להסדיר את העניינים. אני יכולה להשיב לו שהבאתי את השאלה
 הזאת ומשרד החינוך הראה לנו דברים שזיעזעו אותנו עד היסוד. אנחנו איננו
 מעוניינים בזעזועים בביה"ס התיכון, בגלל התגוששותם של שני ארגונים - והקרבת
 יהיה ביה"ס והילדים.

אם ועדת החינוך והתרבות תודיע רשמית
 שהיא מכירה בארגון החדש, זה רק יכול

ד"ר אבידור:

לחזק את ידיהם ואת עמדתם.

מר שריד:

מכתב התשובה שלנו שלחנו לה"ה אורן
והינהורן ולא למזכירות הארצית של
ארגון מורי בתיה"ס התיכוניים. לפי דעתי ועדת החינוך אינה יכולה להכנס
למו"מ עם ארגון שאינו מוכר. היום קראתי בעתון שמרכז המורים ניגש להקים
חטיבת מורים תיכוניים. ז.א. תהיינה שתי חטיבות לפי היסודות שנחקבלו
ואושרו על-ידי ההסתדרות הכללית ויהיה גם גוף אחר שאינו מקבל את מרות
מרכז המורים. אם משרד החינוך והתרבות יזמין את נציגי הארגון הזה זו
תהיה התערבות בעניינים ארגוניים.

הינ"ר ש. פרסיץ:

אני חפצה לשמוע את דעת חברי הוועדה
על התשובה שיש להשיב למורים התיכוניים.

ש. כפרי:

לפי דעתי אם תשובתנו תהיה שאיננו
מסרבים להפגש אתם, זה ייחשב כעידוד
להכרה בארגון זה. אסור לנו לעשות זאת. כל הזמנה, או דחיה לזמן אחר,
לא צריכה לבוא בשם ועדת החינוך. בעינינו הם לא קיימים.

א. רוזאל-נאור:

אינני מוכנה לקבל קביעה כזאת שהם לא
קיימים. עובדה היא שהם קיימים, ונקודת
המוצא לא צריכה להיות ארגונית אלא חינוכית. אותי ברגע זה לא מעניין על
איזה רקע קרה הסכסום עם מרכז המורים. יתכן שהם צודקים ויתכן שמרכז המורים
צודק. אנחנו צריכים לדאוג שביה"ס לא יבצע, שהלימודים לא ייפסקו ושהילדים
לא יתחנכו בשביתות של מורים. אינני מציעה שהוועדה תזמין אותם אלא שהינ"ר
תקרא אותם לפגישה.

ש. כפרי:

בשמה של ועדת החינוך?

א. רוזאל-נאור:

לא. תקרא אותם לפגישה ותאמר להם
את דעת הוועדה בדיוק כפי שבטאה כאן:
הוועדה שמעה את האינפורמציה של נציגי משרד החינוך ולאור האינפורמציה
הזאת דרישותיהם נראות מתמוהות ומוזרות, ואנחנו מבקשים בכל שום של שיקול
לדעת לדחות את השביתה ולשקול שוב את העניין. נקודת המוצא צריכה להיות
חינוכית ולא ארגונית.

ר. צברי:

גם אני חושבת שאין צורך להזמין אותם
בפני הוועדה ובשם הוועדה. מאחר
שמשרד החינוך החחיל לטפל בפרשה הוא צריך לסיים את הטיפול בה. אולי גב'
פרסיץ תיפגש אתם באופן פרטי, אבל לא בשם הוועדה. המשרד מצדו צריך לנהל
פעולת הסברה מעל דפי העתונות, הוא צריך להראות מיד לציבור עד כמה דרישותיהם
מוזרות ולמה זה יכול להביא.

י. סמילנסקי:

במידה שהגב' פרסיץ תיפגש אתם תוכל לומר
להם כשרוב בעינייה, אבל אם יש צורך להזכיר
את הוועדה צריך להגיד להם שיהיה הוויכוח ותוצאותיו מה שיהיה, הרי האיום
בשביתה זיעזע את כל הוועדה; תהיינה תביעותיהם הארגוניות או הכספיות אשר
תהיינה, הרי מבלי להכנס לגופו של דבר מבחינה חינוכית הוועדה מזועזעת.

הינ"ר ש. פרסיץ:

לא אצביע את השאלה הזאת מפני שהיא
ברורה. אקרא לאנשים אלה ואגיד להם זאת

באופן פרטי.

הישיבה ננעלה בשעה 13.15.